

Intern toetsingskader CGS voor een landelijk opleidingsplan¹

Ingevuld voor LOP:

d.d.:

Onderwijskundige CGS:

De wetenschappelijke verenigingen in de zorg stellen voor de eigen geneeskundige vervolgopleiding een landelijk opleidingsplan op. Deze (inclusief wijzigingen daarin) worden door het CGS vastgesteld.

Landelijke opleidingsplannen voldoen aan de regelgeving van het CGS, te weten het kaderbesluit en het specifieke besluit. Bij vernieuwing of aanpassing van het landelijk opleidingsplan toetst het CGS dit aan onderstaande criteria. Belangrijke afwegingen bij het toetsen van het opleidingsplan zijn in hoeverre het plan of onderdelen uit het plan *haalbaar*, *uitvoerbaar* en *toetsbaar* zijn, zowel voor de opleider als de toetsende instantie (RGS visitatie). Het CGS toetst op hoofdlijnen.

Onderstaande criteria komen voort uit de regelgeving van het CGS en zijn in het schema nader ingevuld. De criteria zijn op basis van voortschrijdend inzicht en landelijke ontwikkelingen in 2016 bijgesteld. Met bijstelling van het toetsingskader kan in de specifieke besluiten van specialismen en profielen worden volstaan met regelgeving die minder gedetailleerd en meer op hoofdlijnen is.

Als aan onderstaande criteria wordt voldaan, sluit het landelijk opleidingsplan per definitie aan bij de regelgeving van het CGS. De criteria zijn in beginsel verplicht; daar waar dat niet het geval is, is dat nadrukkelijk aangegeven met 'wenselijk'.

Het toetsingskader geldt voor opleidingsplannen die na 1 september 2016 voor vaststelling bij het CGS worden ingediend. Het is een dynamisch document; bij elke toetsing van een opleidingsplan wordt bezien of het aanleiding geeft om het toetsingskader aan te passen.

¹ Dit toetsingskader is door het CGS vastgesteld op 9 maart 2016. Het document 'Beoordelingscriteria van een competentiegericht opleidingsplan' uit 2012 is daarmee ingetrokken. Het is voor het laatst gewijzigd op 12 januari 2021.

Beoordelingscriteria CGS	Bevindingen Wetenschappelijke Vereniging	- /+ ²	Bevindingen onderwijskundige/secretaris CGS
1. Compliance van het landelijk opleidingsplan			
Sluit het plan aan bij het specifieke besluit?			
Wat zijn de vijf grootste wijzigingen in de nieuwe opleiding ten opzichte van de huidige opleiding			
Ingeval van een vooropleiding of stages in een ander specialisme: zijn de vooropleiding of stages in het andere specialisme veranderd? En zo ja, stemt de betreffende vereniging daarmee in?			
Wat zijn de belangrijkste vakgebieden/specialismen waarmee in de opleiding en/of in het specialisme moet worden samengewerkt? Hoe hebt u deze vakgebieden/specialismen betrokken bij het opstellen of aanpassen van het nieuwe opleidingsplan? Welke input kreeg u?			
Beschrijft het LOP de vermoedelijke ontwikkelingen in het eigen vakgebied en maatschappelijke ontwikkelingen voor de komende 10 jaar? Beschrijft het hoe ontwikkelingen tijdig in de opleiding kunnen worden verwerkt, met aandacht voor o.a. publieke gezondheid en arbeidsgerelateerde aspecten (functiebehoud) en met een duidelijk besef van de grenzen met andere disciplines			
Is het plan voldoende toetsbaar voor de RGS?			
Biedt het plan voldoende richting om regionaal/lokaal te worden vertaald?			

² - = onvoldoende of niet aanwezig, + is akkoord

<p>Is individualisering in de opleiding verwerkt en is dat dusdanig gedaan dat het in regionale of individuele opleidingen is te vertalen? Bevat het plan in dat kader richtlijnen voor het omgaan met eerder en sneller verworven competenties en het besluiten over vrijstelling en versnelling?</p>			
<p>Is aandacht voor de kwetsbare ouderen in competenties en in EPA's/KBA's verwerkt? Bevat het LOP een paragraaf waarin staat in hoeverre dat onderwerp vervolgens is geïnternaliseerd in de opleiding of welke gevolgen dat onderwerp/die aandacht heeft voor de opleiding?</p>			
<p>Voor cardiologie, interne geneeskunde, psychiatrie, huisartsgeneeskunde en M&G: Is aandacht voor gender/seks in competenties en in EPA's/KBA's verwerkt en is dat dusdanig gedaan dat het in regionale of individuele opleidingen is te vertalen?</p>			
<p>Is kostenbewustzijn in de opleiding verwerkt en is dat dusdanig gedaan dat het in regionale of individuele opleidingen is te vertalen?</p>			
<p>Is de opleiding ook gericht op nieuwe ontwikkelingen in de zorg en de veranderende zorgvraag op het betrokken terrein, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) het bevorderen en behouden van kwaliteit van leven in alle stappen van het zorg –en behandelproces (preventie, gezonde leefstijl en positieve gezondheid); b) het samen bespreken van en beslissen over behandelopties van arts en patiënt waarbij rekening wordt gehouden met de uniciteit van de patiënt (samen beslissen, zelfmanagement); en c) het gebruik van digitale technologie bij communicatie en behandeling (innovatie/e-health)? 			

Wat is datum van inwerkingtreding, mede in relatie tot het specifieke besluit?			
2. Profiel van het specialisme			
Is er een globale <i>kernachtige</i> omschrijving van de professie dat het gehele spectrum van het specialisme ³ in essentie weergeeft?			
Worden de ontwikkelingen c.q. positionering in het werkveld voor korte en lange termijn beschreven?			
Wordt beschreven waarin het specialisme zich onderscheidt van andere specialismen?			
3. Competentieprofiel van de geneeskundig specialist			
Zijn de algemene competenties uit het kaderbesluit vertaald naar het eigen specialisme (vakspecifiek)?			
4. Structuur en inhoud van de opleiding			
Is er een schematisch overzicht van de opleiding?			
Is in het schema aangegeven uit welke onderdelen (modules of stages) de opleiding is opgebouwd en zo nodig waar deze plaats vindt?			
Is aangegeven hoe de volgende elementen over de opleiding zijn verdeeld: <ul style="list-style-type: none"> • het werken in de praktijk • cursorisch onderwijs • tijd voor zelfstudie 			

³ Daar waar specialisme of specialist staat, worden daaronder ook profiel respectievelijk profielarts begrepen.

Is ten aanzien van het werken in de praktijk aangegeven per stage <ul style="list-style-type: none"> • of deze verplicht of optioneel zijn • wat de minimale en maximale duur is? 			
Is ten aanzien van het cursorisch onderwijs aangegeven hoeveel dagen per jaar hieraan besteed moeten worden?			
Is aangegeven hoe het cursorisch onderwijs ondersteunend is aan het leren op de werkplek?			
5. Geoperationaliseerde competenties			
Zijn de competenties uit het competentieprofiel vertaald in observeerbare en toetsbare beroepsactiviteiten of eenheden, bijvoorbeeld in de vorm van EPA's, KBA's of thema's? Bevatten deze eenheden een beschrijving van relevante kennis, vaardigheden en gedrag?			
Is een schema aanwezig waaruit blijkt aan welke competentie(s) (gebieden) elke beroepsactiviteit of eenheid is gekoppeld?			
Worden in de beroepsactiviteiten of eenheden bekwaamheidsniveaus of ijkpunten onderscheiden?			
Zijn de beroepsactiviteiten of eenheden aan leermiddelen/opleidingsactiviteiten verbonden (bijvoorbeeld patiëntenbesprekingen, referaten, onderzoek, congressen)?			
6. Toetsen			
Bevat het plan een schema of toetsmatrix waaruit blijkt wanneer, wat, met welke toetsvorm, in welke			

competentie- of bekwaamheidsseenheid wordt getoetst?			
Is omschreven waarom en met welk doel getoetst wordt?			
Is beschreven hoe de ontwikkeling en voortgang in de vakbekwaamheid van de aiOS kan worden gemonitord en of, en zo ja hoe daarbij gebruik wordt gemaakt van bekwaamverklaringen?			
Wordt er gebruik gemaakt van portfolio en voortgangsgesprekken en voldoen deze aan de minimale eisen als omschreven in het kaderbesluit?			
Is er een beschrijving van de beoordelingsprocedure en de beroepsprocedure?			
7. Opleidingsmethodiek			
Is op basis van een opleidingsfilosofie (hoe willen wij opleiden, centraal staat het werkplekleren) de opleiding vorm gegeven (Bijvoorbeeld: modules, blokleren, lijnleren, thematisch, stages, EPA's, KBA's etc.)?			
8. Kwaliteit en implementatie			
Staat in een kwaliteitsparagraaf beschreven hoe de opleiders worden geprofessionaliseerd?			
Is daarin beschreven hoe de landelijke opleiding cyclisch wordt geëvalueerd en verbeterpunten worden benoemd en uitgevoerd?			
Wordt beschreven hoe bekwaam verklaren in het kader van toetsen in regionale of lokale opleidingsplannen verwerkt kan worden?			

<p><u>Wenselijk</u>: Is er een implementatieplan (landelijk of lokaal) voor de regionale/lokale uitwerking van het landelijke opleidingsplan?</p>			
<p>9. Maatschappelijke relevante onderwerpen</p>			
<p>Staat in een aparte paragraaf beschreven welke maatschappelijk relevante onderwerpen van belang zijn voor het specialisme/profiel en hoe deze zijn of worden verwerkt in de opleiding en in het plan? Voorbeelden van dergelijke onderwerpen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • patiëntveiligheid • leiderschap • interdisciplinair werken • optimaal functioneren als specialist • patiëntparticipatie en shared decisionmaking • antibiotica resistentie • kindermishandeling en huiselijk geweld • gender 			
<p>Staat beschreven hoe wordt geborgd dat opleiders en aios ontwikkelingen in het vakgebied bijhouden (life long learning)?</p>			